

بِنَامِ خُدَا

Market Code

تحلیل SPhysics : توصیف علمی

دانشگاه ویگو اسپانیا mggesteira@uvigo.es	M.G. Gesteira	توسعه دهنده‌گان:
دانشگاه منچستر انگلستان benedict.rogers@manchester.ac.uk	B.D. Rogers	
دانشگاه جان هاپکینز آمریکا rad@jhu.edu	R.A. Dalrymple	
دانشگاه ویگو اسپانیا alexbexe@uvigo.es	A.J.C. Crespo	
دانشگاه جان هاپکینز آمریکا muthu@jhu.edu	M. Narayanaswamy	
عباس دشتی منش		تپهیه کننده مستند:
۹۴/۰۴/۰۵		تاریخ تنظیم

چکیده

این برنامه یک نرم افزار منبع باز بوده که برای حل مسائل هیدرودینامیکی مربوط به سطح آزاد آب، از روش ذرات هموار هیدرودینامیکی استفاده نموده و مورد استفاده بسیاری از محققین در سرتاسر دنیا می‌باشد. با این وجود، این نرم افزار در کشور ما کمتر شناخته شده و به دلیل نو بودن روش‌های بدون مش، نسبت به روش‌های با شبکه، نیازمند مطالعات جدی راجع به آن هستیم. این نرم افزار قادر است تا مسائل سطح آزاد را با توابع کرنل مختلف نظیر تابع گاووسی، تابع اسپیلاین مکعبی و تابع وندلند را به صورت گذرا و تراکم پذیر ضعیف حل کند. جهت حل مسائل در بازه زمان امکان استفاده از روش‌های انتگرالگیری زمانی مختلف فراهم شده است. بنا به انتخاب کاربر می‌توان از روش‌های انتگرالگیری سیمپلکتیک، پیش‌بینی و تصحیح، بیمن و ورلت بهره برد. علاوه بر این، با در نظر گرفتن سیال به صورت تراکم پذیر ضعیف یا کمی تراکم پذیر، از حل معادله پواسون فشار اجتناب می‌گردد. این موضوع باعث کاهش چشم‌گیری زمان محاسباتی گردیده و برای محاسبه فشار کافی است تا از معادله حالت تایت استفاده شود. البته در صورت استفاده از معادله حالت تایت، مقادیر به دست آمده برای فشار دارای نوسانات شدیدی خواهد شد. از این‌رو، برای حذف نوسانات فشار استفاده از روش‌های فیلتر چگالی و تصحیح فشار پیش‌بینی گردیده است. جهت مدل‌سازی اثرات ویسکوزیته سه مدل مختلف در نرم افزار قرار داده شده است که کاربر می‌تواند با توجه به فیزیک مسئله موردنظر یکی از مدل‌ها را انتخاب کند. در حالت اول، مدل ویسکوزیته آرام ارائه گردیده و در مدل دوم، ویسکوزیته به صورت مصنوعی در نظر گرفته خواهد شد. مدل سوم برای جریانات مغشوش قابل استفاده بوده و از ترکیب ویسکوزیته آرام و مدل توربولانسی مقیاس زیر ذرهای استفاده می‌کند. علاوه بر این، امکان بکارگیری دو نوع از شرایط مرزی در این نرم افزار وجود دارد که بنام شرایط مرزی موناگان و دالریمپل معروف هستند. در این مستند، به توصیف علمی مهمترین سابروتینهای (ماژولهای) این نرم افزار پرداخته شده است بگونه‌ای که می‌توان به تغییر و ارتقائ آن اقدام کرد.

كلمات کلیدی: ذرات هموار هیدرودینامیکی، برنامه منبع باز، سطح آزاد، جریان گذرا، سیال تراکم پذیر ضعیف

فهرست مطالب

۱ مقدمه ای بر روش ذرات هموار هیدرودینامیکی	
۱۱.....	۱-۱ مقدمه
۱۲.....	۱-۲ تاریخچه روش ذرات هموار هیدرودینامیکی
۱۳.....	۱-۳ بررسی روش های عددی
۱۵.....	۱-۴ روش ذرات هموار هیدرودینامیکی
۱۷.....	۱-۵ ارزیابی کلی نرم افزار منبع باز SPHysics
۱۸.....	۱-۶ جمع بندی و نتیجه گیری
۲ روش ذرات هموار هیدرودینامیکی، معادلات حاکم و مستندات کاربری	
۱۹.....	۲-۱ مقدمه
۲۰.....	۲-۲ درونیاب انتگرالی
۲۳.....	۲-۳ هسته هموارسازی
۲۴.....	۲-۴ معادلات حاکم
۲۴.....	۲-۴-۱ معادله مومنتوم
۲۷.....	۲-۴-۲ معادله پیوستگی
۲۸.....	۲-۴-۳ معادله حالت
۳۰.....	۲-۴-۴ حرکت ذرات
۳۰.....	۲-۵ انتخاب هسته
۳۲.....	۲-۶ آغازسازی دوباره چگالی
۳۳.....	۲-۷ فرایند گام زمانی
۳۴.....	۲-۷-۱ روش سیمپلکتیک
۳۵.....	۲-۸ گام زمانی متغیر

۳۵.....	۹-۲ شرایط مرزی .....
۳۷.....	۱-۹-۲ شرایط مرزی دینامیک (DBP) .....
۳۹.....	۱۰-۲ وارسی مرزهای دامنه محاسباتی .....
۳۹.....	۱۱-۲ مستندات کاربری .....
۴۰.....	۱-۱۱-۲ معرفی نرم افزار منبع باز <i>SPHysics</i> .....
۴۳.....	۲-۱۱-۲ چگونگی اجرای برنامه و نرم افزارهای موردنیاز برای آن .....
۴۹.....	۳-۱۱-۲ معرفی ورودیها و خروجیهای برنامه .....
۵۷.....	۴-۱۱-۲ ارائه چند مثال با قابلیت اجرا توسط خواننده .....
۷۸.....	۱۲-۲ جمع بندی .....

۷۹.....	۳ مستندات آموزشی .....
۷۹.....	۱-۳ مقدمه .....
۸۰	SPHysics ۲-۳
۸۱.....	SPHYSICS_2D.f: Main_1 ۱-۲-۳
۸۲.....	SPHYSICS_2D.f: Main_2 ۲-۲-۳
۸۳.....	SPHYSICS_2D.f: Main_3 ۳-۲-۳
۸۴	۳-۳-۳ زیر برنامه getdata .....
۸۹.....	getdata.f: Part_1 ۳-۳-۱
۹۱.....	getdata.f: Part_2 ۲-۳-۳
۹۱.....	getdata.f: Part_3 ۳-۳-۳
۹۱.....	getdata.f: Part_4 ۴-۳-۳
۹۴.....	getdata.f: Part_5 ۵-۳-۳
۹۵.....	getdata.f: Part_6 ۶-۳-۳
۹۶.....	getdata.f: Part_7 ۷-۳-۳

۹۷.....	getdata.f: Part_8	۸-۳-۳
۹۸.....	energy.f: Part_1	۱-۴-۳
۹۸.....	energy.f: Part_2	۳-۴-۲
۹۹.....	ini_divide.f: Part_1	۱-۵-۳
۹۹.....	ini_divide.f: Part_2	۵-۳
۹۹.....	divide.f: Part_1	۱-۶-۳
۱۰۰.....	divide.f: Part_2	۷-۳
۱۰۱.....	keeplist.f: Part_1	۱-۷-۳
۱۰۲.....	Step.f: Part_1	۸-۳
۱۰۳.....	step_symplectic.f: Part_1	۹-۳
۱۰۴.....	Step_symplectic.f: Part_2	۱-۹-۳
۱۰۵.....	Step_symplectic.f: Part_3	۲-۹-۳
۱۰۶.....	Step_symplectic.f: Part_4	۳-۹-۳
۱۰۶.....	Step_symplectic.f: Part_5	۴-۹-۳
۱۰۷.....	step_Verlet.f: Part_1	۱۰-۳
۱۰۸.....	Step_Verlet.f: Part_2	۱-۱۰-۳
۱۰۹.....	Step_Verlet.f: Part_3	۲-۱۰-۳
۱۱۰.....	Step_Verlet.f: Part_4	۳-۱۰-۳
۱۱۰.....	Step_Verlet.f: Part_5	۴-۱۰-۳
۱۱۱.....	Step_Verlet.f: Part_6	۵-۱۰-۳
۱۱۱.....	step_predictor_corrector.f: Part_1	۱۱-۳
۱۱۲.....	Step_predictor_corrector.f: Part_2	۱-۱۱-۳

۱۱۴.....	Step_predictor_corrector.f: Part_2	۲-۱۱-۳
۱۱۵.....	Step_predictor_corrector.f: Part_3	۳-۱۱-۳
۱۱۶.....	Step_predictor_corrector.f: Part_4	۴-۱۱-۳
۱۱۷.....	Step_predictor_corrector.f: Part_5	۵-۱۱-۳
۱۱۸.....	Step_beeman.f: Part_1	۱-۱۲-۳
۱۱۹.....	Step_beeman.f: Part_2	۲-۱۲-۳
۱۱۹.....	Step_beeman.f: Part_3	۳-۱۲-۳
۱۲۰.....	Step_beeman.f: Part_4	۴-۱۲-۳
۱۲۱.....	Step_beeman.f: Part_5	۵-۱۲-۳
۱۲۲.....	check_limit.f: Part_1	۱-۱۳-۳
۱۲۴.....	Check_limit.f: Part_2	۲-۱۳-۳
۱۲۵.....	Check_limit.f: Part_3	۳-۱۳-۳
۱۲۶.....	Check_limit.f: Part_4	۴-۱۳-۳
۱۲۷.....	Check_limit.f: Part_5	۵-۱۳-۳
۱۲۷.....	Check_limit.f: Part_6	۶-۱۳-۳
۱۲۸.....	variable_time_step.f: Part_1	۱-۱۴-۳
۱۲۹.....	Variable_time_step.f: Part_2	۲-۱۴-۳
۱۲۹.....	Variable_time_step.f: Part_3	۳-۱۴-۳
۱۳۰.....	Variable_time_step.f: Part_4	۴-۱۴-۳
۱۳۰.....	Variable_time_step.f: Part_5	۵-۱۴-۳
۱۳۰.....	Variable_time_step.f: Part_6	۶-۱۴-۳

۱۳۰	زیربرنامه correct	۱۵-۳
۱۳۱	زیربرنامه recover_list	۱۶-۳
۱۳۲	زیربرنامه ac_none	۱۷-۳
۱۳۳	زیربرنامه ac	۱۸-۳
۱۳۴	ac.f: Part_1	۱-۱۸-۳
۱۳۴	ac.f: Part_2	۲-۱۸-۳
۱۳۴	ac.f: Part_3	۳-۱۸-۳
۱۳۵	ac.f: Part_4	۴-۱۸-۳
۱۳۹	ac.f: Part_5	۵-۱۸-۳
۱۳۹	celij_BC_Monaghan	۱۹-۳
۱۴۱	Celij_BC_Monaghan.f: Part_1	۱-۱۹-۳
۱۴۱	Celij_BC_Monaghan.f: Part_2	۲-۱۹-۳
۱۴۹	زیربرنامه self_BC_Monaghan	۲۰-۳
۱۵۰	Self_BC_Monaghan.f: Part_1	۱-۲۰-۳
۱۵۱	Self_BC_Monaghan.f: Part_2	۲-۲۰-۳
۱۵۲	زیربرنامه densityFilter MLS	۲۱-۳
۱۵۴	densityFilter MLS.f: Part_1	۱-۲۱-۳
۱۵۴	densityFilter MLS.f: Part_2	۲-۲۱-۳
۱۵۶	densityFilter MLS.f: Part_3	۳-۲۱-۳
۱۵۶	زیربرنامه ac MLS	۲۲-۳
۱۵۷	ac MLS.f: Part_1	۱-۲۲-۳
۱۶۱	زیربرنامه pre_celij MLS	۲۳-۳
۱۶۲	pre_celij MLS.f: Part_1	۱-۲۳-۳

۱۶۳	..... pre_celij MLS.f: Part_2	۲-۲۳-۳
۱۶۴	..... pre_celij MLS.f: Part_3	۳-۲۳-۳
۱۶۵	..... pre_celij MLS.f: Part_4	۴-۲۳-۳
۱۶۶	..... pre_self MLS	۲۴-۳
۱۶۷	..... pre_self MLS.f: Part_1	۱-۲۴-۳
۱۶۸	..... pre_self MLS.f: Part_2	۲-۲۴-۳
۱۶۹	..... pre_self MLS.f: Part_3	۳-۲۴-۳
۱۷۰	..... pre_self MLS.f: Part_4	۴-۲۴-۳
۱۷۱	..... density_filter_none	۲۵-۳
۱۷۲	..... gradients_calc_basic	۲۶-۳
۱۷۳	..... gradients_calc_basic.f: Part_1	۱-۲۶-۳
۱۷۴	..... gradients_calc_basic.f: Part_2	۲-۲۶-۳
۱۷۵	..... gradients_calc_basic.f: Part_3	۳-۲۶-۳
۱۷۶	..... Kernel_quadratic	۲۷-۳
۱۷۷	..... kernel_gaussian	۲۸-۳
۱۷۸	..... kernel_cubic	۲۹-۳
۱۷۹	..... kernel_wendland5	۳۰-۳
۱۸۰	..... vorticity	۳۱-۳
۱۸۱	..... movingobject	۳۲-۳
۱۸۲	..... movingGate	۳۳-۳
۱۸۳	..... movingwedge	۳۴-۳
۱۸۴	..... ac_KC	۳۵-۳
۱۸۵	..... kernel_correction_NC	۳۶-۳

۱۸۱	.....kernel_correction_KC	زیربرنامه	۳۷-۳
۱۸۲	.....kernel_correction_KC.f: Part_1		۱-۳۷-۳
۱۸۲	.....kernel_correction_KC.f: Part_2		۲-۳۷-۳
۱۸۲	.....kernel_correction_KGC	زیر برنامه	۳۸-۳
۱۸۴	.....EoS_IdealGas	زیربرنامه	۳۹-۳
۱۸۴	.....EoS_Tait	زیربرنامه	۴۰-۳
۱۸۶	.....EoS_Morris	زیربرنامه	۴۱-۳
۱۸۷	.....viscosity_laminar	زیربرنامه	۴۲-۳
۱۸۸	.....viscosity_laminar.f:Part_1		۱-۴۲-۳
۱۸۹	.....viscosity_artificial	زیربرنامه	۴۳-۳
۱۹۰	.....viscosity_artificial.f: Part_1		۱-۴۳-۳
۱۹۱	.....viscosity_artificial.f: Part_2		۲-۴۳-۳
۱۹۱	.....viscosity_laminar+SPS	زیربرنامه	۴۴-۳
۱۹۳	.....Viscosity_laminar+SPS.f: Part_1		۱-۴۴-۳
۱۹۴	.....Viscosity_laminar+SPS.f: Part_2		۲-۴۴-۳
۱۹۴	.....densityFilterShepard	زیربرنامه	۴۵-۳
۱۹۵	.....densityFilterShepard: Part_1		۱-۴۵-۳
۱۹۵	.....densityFilterShepard: Part_2		۲-۴۵-۳
۱۹۶	.....densityFilterShepard.f: Part_3		۳-۴۵-۳
۱۹۶	.....monaghanBC	زیربرنامه	۴۶-۳
۱۹۹	.....monaghanBC.f: Part_1		۱-۴۶-۳
۲۰۰	.....monaghanBC.f: Part_2		۲-۴۶-۳
۲۰۰	.....monaghanBC.f: Part_3		۳-۴۶-۳

۲۰۰	monaghanBC.f: Part_4	۴-۴۶-۳
۲۰۱	monaghanBC_FloatingBodies	زیربرنامه ۴۷-۳
۲۰۲	monaghanBC_FloatingBodies.f: Part_1	۱-۴۷-۳
۲۰۳	monaghanBC_FloatingBodies.f: Part_2	۲-۴۷-۳
۲۰۴	monaghanBC_FloatingBodies.f: Part_3	۳-۴۷-۳
۲۰۵	monaghanBC_FloatingBodies.f: Part_4	۴-۴۷-۳
۲۰۶	monaghanBC_FloatingBodies.f: Part_5	۵-۴۷-۳

۱ مقدمه‌ای بر روش ذرات هموار هیدرودینامیکی

۱-۱ مقدمه

پیش از آنکه جزئیات نرم افزار SPHysics در اختیار خواننده قرار داده شود، وی باید از موارد مختلفی آگاه باشد تا بتواند به طور بهینه از مستندات آموزشی و کاربری استفاده کند. از این رو، در فصل اول می‌بایست موارد مختلفی نظیر تاریخچه روش ذرات هموار هیدرودینامیکی مورد بررسی قرار بگیرد.

در واقع، روش ذرات هموار هیدرودینامیکی از یک سو به دلیل جوان بودن و از سوی دیگر به دلیل لاغرانژی بودن روش کمتر شناخته و درک شده است. بسیاری از محققین از روش‌های اویلری دینامیک سیالات محاسباتی نظیر تفاضل محدود و حجم محدود استفاده می‌کنند و زمانی که با یک روش لاغرانژی و ذره‌ای مثل روش ذرات هموار هیدرودینامیکی مواجه می‌شوند، درک درستی نسبت به آن ندارند. حتی در اکثر دانشگاه‌های کشور و درس دینامیک سیالات محاسباتی نیز تاکید اصلی بر روش‌های بر مبنای نگاه اویلری است.

بنابراین، در این فصل تلاش می‌شود تا روش ذرات هموار هیدرودینامیکی در مقایسه با روش‌های عددی دیگر تشریح گردیده و تاریخچه مختصراً از آن ارائه شود. در این میان برخی از کاربردهای روش SPH در علوم مختلف نیز مورد توجه خواهد بود و به طور کلی تلاش می‌شود تا تفاوت‌های میان روش‌های اویلری و لاغرانژی و با و بدون شبکه توضیح داده شود. اینها مفاهیمی هستند که پیش نیاز ورود به بحث‌های ریاضیاتی روش می‌باشند.

در نهایت نیز، اطلاعات کلی راجع به نرم افزار منبع باز SPHysics، ارائه خواهد شد. با اطلاعات ارائه شده ذهن خواننده جهت ورود به ریاضیات روش ذرات هموار هیدرودینامیکی و استخراج معادلات حاکم در فصل دوم آماده خواهد شد.

۲-۱ تاریخچه روش ذرات هموار هیدرودینامیکی

هدف از این بخش ارزیابی جزئیات مفهومی روش ذرات هموار هیدرودینامیکی خواهد بود. به این منظور، ابتدا روش‌های عددی با و بدون شبکه مورد توجه قرار گرفته و توضیحات مربوط به آنها ارائه می‌گردد. سپس، با معرفی روش‌های ذره‌ای بدون شبکه، مقدمه ورود به توضیحات مربوط به روش ذرات هموار هیدرودینامیکی و تاریخچه روش فراهم می‌گردد.

۱-۲-۱ بررسی روش‌های عددی

برای درک و طراحی یک سیستم فیزیکی یا مهندسی، می‌بایست یک فرایند عددی برای مدل نمودن، شبیه سازی و تحلیل بکار گرفته شود. این فرایند معمولاً از دشواری‌های فراوانی برخوردار بوده و اجراهای مختلفی جهت رسیدن به جواب بهینه موردنیاز است.

ایده کلیدی در استفاده از روش‌های عددی آن است که بتوان مسئله فیزیکی را به خوبی به کمک مدل عددی شبیه سازی نمود. بنابراین، روش عددی را می‌توان به جای آزمایشات گران قیمت و پرهزینه بکار گرفت. امروزه نقش روش‌های عددی در مهندسی به عنوان ابزاری برای حل مسائل پیچیده بیش از پیش اهمیت یافته است. در اینجا براساس منابع موجود که شامل کتاب لیو و لیو (۲۰۰۱) و چندین تز دکترا از جمله کرسپو (۲۰۰۸) می‌باشد، روش‌های عددی مختلف مورد بررسی قرار می‌گیرد. ایده اصلی روش‌های عددی با شبکه، روش‌های بدون مش و روش‌های ذره‌ای به اختصار مطالعه می‌شود. مزایا و معایب و کاربردهای هر کدام از این روش‌ها نیز مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

روش‌های با شبکه

معادلات حاکم بر انواع پدیده‌های فیزیکی را می‌توان به دو صورت لاغرانژی و اویلری ارزیابی نمود. دیدگاه لاغرانژی در روش المان محدود استفاده می‌شود (زینکویچ و تیلور، ۲۰۰۰). در این روش شبکه یا مش در دامنه محاسباتی و روی جسم ایجاد می‌گردد و مقادیر مختلف در همه نقاط در زمان‌های مختلف محاسبه می‌شود. با تغییرشکل دامنه محاسباتی، مش ایجاد شده نیز دستخوش تغییر می‌شود. با این وجود، دنبال نمودن مرزهای متحرک و سطوح مشترک در این روش چندان دشوار نخواهد بود. بنابراین، روش‌های لاغرانژی برای حل مسائل مکانیک جامدات، که تغییرشکل‌ها نسبت به پدیده‌های سیالاتی کوچکتر است، بسیار مناسب هستند.

دیدگاه اویلری نیز در روشی مانند حجم محدود استفاده شده است (ورستیگ و مالاسکرا، ۱۹۹۵). شبکه و مش ایجاد شده در مکان ثابت است ولی روی جسم که از روی سلول‌ها حرکت می‌کند، ثابت نمی‌باشد. در این فرمولاسیون، به دست آوردن مقادیر در بازه زمان دشوار است زیرا دنبال کردن حرکت مرزها و سطوح مشترک آسان نیست و همچنین، نمی‌توان هندسه‌های نامنظم را به دقت مدل نمود. با این وجود، حل مسائل با تغییرشکل‌های بزرگ آسان است که این موضوع برخلاف روش‌های با شبکه لاغرانژی است که در آنها تغییرشکل‌های بزرگ به دلیل کوچک شدن مقادیرگام زمانی قابل حل نیستند. روش‌های اویلری عموماً برای مطالعه انفجار و برخوردهای سرعت بالا بکار گرفته می‌شوند. در جدول ۱-۱ مقایسه‌ای میان روش‌های لاغرانژی و روش‌های اویلری انجام شده است (لیو و لیو، ۲۰۰۳).

روش‌های بدون شبکه

بکارگیری روش‌های با شبکه در بسیاری از زمینه‌ها با دشواری‌های فراوانی همراه است که به این دلیل کاربرد آنها در بسیاری از مسائل پیچیده محدود شده است. یکی از محدودیت‌های اصلی، تولید شبکه محاسباتی می‌باشد که همواره یک فرایند مشخص نبوده و می‌تواند هزینه‌های بسیار بالایی را، چه از نظر زمان محاسباتی و چه از نظر پیچیدگی ریاضیاتی تحمل نماید.

جدول ۱-۱ مقایسه میان روش‌های لاگرانژی و روش‌های اویلری (لیو و لیو، ۲۰۰۳).

	روش‌های لاگرانژی	روش‌های اویلری
شبکه	متصل به جسم متحرک	ثابت در مکان
مسیر ۱	حرکت هر نقطه روی جسم	شار جرم، مومنتوم و انرژی در میان گرهای شبکه و سلول‌های مرزی
تاریخچه زمانی	تعیین تاریخچه زمانی داده‌ها برای نقطه‌ای روی جسم آسان است.	تعیین تاریخچه زمانی داده‌ها برای نقطه‌ای روی جسم بسیار دشوار است.
مرزها و سطوح مشترک متحرک	به آسانی دنبال می‌شوند.	به دشواری دنبال می‌شوند.
تغییرشکل‌های بزرگ	به دشواری مدل می‌شود.	به آسانی مدل می‌شود.

با استفاده از روش‌های بدون شبکه می‌توان مسائل مربوط به تغییرشکل‌های بزرگ، مواد پیشرفته، هندسه‌های پیچیده، رفتار غیرخطی مواد، ناپیوستگی‌ها و سینگولاریتی‌ها را به خوبی شبیه سازی نمود. روش‌های بدون مش همانگونه که در دینامیک سیالات استفاده می‌شوند در مکانیک جامدات نیز کاربرد دارند.

روش‌های ذره‌ای بدون شبکه

روش‌های ذره‌ای بدون مش به صورت سیستمی از یک دسته از ذره‌ها رفتار می‌کنند که این ذره‌ها نمایانگر اجسام فیزیکی یا بخشی از دامنه می‌باشند. در مسائل دینامیک سیالات محاسباتی، متغیرهایی مثل جرم، مومنتوم، انرژی، موقعیت و غیره در هر ذره محاسبه می‌گردند.

۱-۲ روش ذرات هموار هیدرودینامیکی

روش ذرات هموار هیدرودینامیکی (SPH)، یکی از روش‌های بدون مش، لاگرانژی و ذره‌ای است که برای مدل سازی جریان سیال بکار می‌رود. روش SPH معادلات هیدرودینامیکی مومنتوم روی همه ذرات را در فرمولاسیون لاگرانژی درنظر می‌گیرد. مقادیر فیزیکی مربوطه، برای هر ذره به عنوان یک درونیابی از مقادیر ذرات همسایه محاسبه شده و سپس ذرات براساس این مقادیر حرکت می‌کنند. قوانین بقای دینامیک سیالات از فرم معادلات دیفرانسیل جزئی به فرم ذره‌ای در می‌آیند. این موضوع با استفاده از معادلات انتگرالی امکان پذیر است. در واقع، این معادلات انتگرالی از یک تابع درونیاب استفاده می‌کنند که تقریب هسته متغیرهای میدان در یک نقطه را می‌دهد. از نقطه نظر محاسباتی، اطلاعات میدان تنها در ذره‌ها معلوم است و انتگرال‌ها به عنوان مجموعی از همه ذره‌های مجاور ارزیابی می‌گردند.

مزایا و معایب روش ذرات هموار هیدرودینامیکی

طبعیت لاگرانژی این روش باعث می‌شود که در مقایسه با روش‌های اویلری و محدودیت‌های آنها دارای مزایای مختلفی باشد. برخی از این مزایا به شرح ذیل است:

الف) چگالی ذرات در نواحی که سیال حضور دارد، افزایش می‌یابد و در نتیجه حجم اصلی محاسبات در همان نواحی متمرکز می‌گردد و زمانی برای محاسبات مربوط به نواحی خالی صرف نمی‌شود.

ب) هیچ گونه محدودیت و مانعی در مورد هندسه سیستم وجود ندارد. ضمن آنکه اعمال شرایط اولیه به آسانی صورت پذیرفته و دشواری‌های مربوط به روش‌های المان محدود را دارا نمی‌باشد.

ج) انواع فرایندهای فیزیکی را می‌توان به طور همزمان بررسی نمود.

با این وجود، روش SPH دارای برخی از محدودیت‌های ذاتی نیز می‌باشد.

الف) اعمال شرایط مرزی امری دشوار بوده و همچنین از نفوذ ذرات سیال به درون مرزها می‌باشد اجتناب گردد.